

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gl. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“,
v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XV.

V Celovcu, 20. rožnika 1896.

Štev. 17.

Vabilo.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo
za Slovence na Koroškem

napravi

v nedeljo dne 21. rožnika (junija) 1896

javen shod

v ograjenem farovškem vrtu v Žrelcu poleg Celovca.

Začetek ob 1/2 3. uri popoldne.

Na vsopredu so razni govori o gospodarstvu, šoli in političnem položaju.

K temu imenitnemu in važnemu zborovanju vabi v obilo udeležbo uljudno odbor.

+ Kanonik Karol Klun.

Prežalostno novico mora „Mir“ danes naznanjati svojim bralcem, novico, ki je pretresla ves slovenski svet. V Budimpešti je dne 8. rožnika zjutraj nanagloma umrl državni poslanec, preč. gosp. kanonik Karol Klun. Sreč se nam krči velike žalosti, ko moramo naznanjati bridko novico! Znano je vsem našim čitateljem, živo je v spominu vsakemu rodoljubu, kaj nam je bil pokojni kanonik Klun: najspretnejši in požrtvovalni zagovornik naših pravic v dunajskem državnem zboru. Kdor le pregleda letnike „Mira“, najde, kolikokrat in kako odločno je blagi pokojnik povzdignil za nas tlačene koroške Slovence svoj glas, kako vneto se je potegoval, naj se postave že vendar enkrat izvajajo tudi nam na korist, kako je odbijal napade drznih nasprotnikov.

In tega odličnega moža, najboljšega prijatelja koroških Slovencev, ni več! Neizprosna bela smrt ga nam je vzela nepričakovano, v najlepši moški dobi, ravno v času, ko ves slovenski narod in posebno mi potrebujemo spretnih in upljivih zagovornikov, kakoršen je bil pokojnik!

Koliko je storil pokojnik za svoj narod v teku let, vsega tega v kratkem poročilu ne moremo omenjati. Karkoli pa se je zadnjih 25 let važnega in pomenljivega godilo na Slovenskem, pri vsem je več ali manj sodeloval pokojni kanonik. V letih, ko so slovenščino napadali vsepovsodi tudi po Kranjskem, stal je vedno in odločno na braniku za verske in narodne pravice. Kinčala ga je posebna vstrajnost, krepka volja in delavnost in česar se je poprijel, to je izpeljal z največjo skrbjo. Dičilo ga je res zlato srce. Jeze in sovraštva tudi v največjih političnih borbah, in téh je preстал veliko, ni poznal. Pristrčno je ljubil svoje domače, iskreno je bil udan slovenski zemlji, slovenskemu jeziku, pa tudi sveti katoliški cerkvi zvesto služil kot vzgleden duhovnik! Hud je zató udarec, ki nas je zadela za ves slovenski narod, in možjé brez razlike stanú in političnih strank iskreno žaljujejo za njim. Kako spoštovan je bil, koliko ugleda je užival, pokazali so premnogi pojavi o njegovi prerani smrti.

Rodil se je pokojni gosp. Klun dne 15. vinotoka 1841. leta v Podgorici, župnije Dolenjavas pri Ribnici. Dne 30. mal. srpana 1865 je bil posvečen v duhovnika ter najprvo služboval kot kaplan v Gorjah pri Bledu; meseca mal. travna 1867 je bil premeščen v Ljubljano kot korni vikarij in pridigar v stolnici. Ze leta 1873. se je pričel resno baviti s politikom, ustanovil in uredoval več let list „Slovenec“, za ktere ga si je kot večletni stalni sotrudnik z izvrstnim svojim peresom pridobil neprecenljivih zaslug. Leta 1876. je bil izvoljen v mestni zbor ljubljanski, to leto je tudi dobil barona Rauberja beneficij pri stolnici. Leta 1877. so ga v deželni zbor izvolile kmečke občine Škofja Loka-Kranj, ktere je zastopal do lanskih volitev, ko je bil izvoljen v ribniško-kočevskem okraji. V deželnem zboru je bil brez dvoma vsled svoje vsestranske spretnosti in večletne izkušnje med najveljavnejšimi poslanci. Beseda njegova, večkrat šegava, a vedno stvarna in mirna, je mnogo veljala tudi pri političnih nasprotnikih, ki pa so vedno osebno visoko čislali pokojnika. Sodeloval je vedno v najvažnejših odsekih ter imel zadnja leta poročila, ki zahtevajo mnogo truda. Kot poročevalec je bil vesten in sestavljal je svoja poročila tudi pozne ure v noči. V državni zbor je bil izvoljen že l. 1879. v kmečkih občinah Ljubljana-Litija-Ribnica. Tudi v državnem zboru je bila veljavna njegova beseda,

kajti bil je vedno med merodajnimi slovenskimi poslanci.

Umril je, kakor vojak na bojišči. Še dne 6. t. m. je delal v državnem zboru, dne 7. se je odpeljal v Budimpešto k seji delegacije, tam pa ga je prehitela na tuji zemlji smrt. Gosp. poslanec Nabergoj piše o tem: „V nedeljo zjutraj ob 9. uri sva se s pokojnikom odpeljala z Dunaja v Pešto; bil je, kakor po navadi, dobre volje. V Pešti sva se nastanila v kapucinskem samostanu. Po obedu sva si ogledala Budo. Po večerji ob 10. uri sva šla spat, oba pri dobrem zdravju. Ob 1/4 1. uro, ko sem najbolje spal, vzbudi me ropot pri vratih in zamolki klici. V naglici skočim iz postelje, odprem vrata in naš predragi kanonik stoji z lučjo v roki, z velikim stokom tožeč, da mu je silno slabo, in proseč, naj grem hitro po pomoč. Hitim hitro k vratarju, da gre takoj po zdravnika. Ko se vrnem v par trenutkih v sobo nazaj, najdem ga že mrtvega, slonečega na zofi. Ko pride zdravnik, more le potrditi, da je gospod kanonik umrl za srčno kapjo. Ne morem popisati strahu in žalosti, ki je pretresla mojo dušo.“

Truplo prezaluženega pokojnika so prepeljali iz Budimpešte v Ljubljano, da počiva v ljubljeni domači zemlji. Pogreb je bil v četrtek dne 11. t. m. nad vse sijajen, dostojen odličnega pokojnika. Udeležilo se ga je ogromno število njegovih prijateljev in čestilcev, uradniki, poslanci, društva in zelo veliko priprostega ljudstva. S Koroškega je prišla k pogrebu deputacija koroških Slovencev gg. župnik in deželni poslanec Gregor Einspieler, Vek. Legat, župnik M. Krejči in posestnik J. Ure, da imenom koroških Slovencev pokažejo našo hvaležnost umrlemu našemu zagovorniku. Vodili so sprevod mil. g. knezoškof dr. J. Missia, udeležilo se ga je nad 100 duhovnikov. — V državnem zboru, v konservativnem klubu itd. so se predsedniki s srčnimi besedami spominjali prerano umrlega kanonika, poudarjali njegove neveljive zasluge, ktere si je pridobil za cerkev in narod. — Ob njegovem grobu žaljuje slovenski narod, ki je zgubil jednega svojih najboljših sinov, zdihujemo koroški Slovenci, v globoki žalosti proseči Boga, da blagemu pokojniku na onem svetu povrne, kar nam je dobrega storil tú, želeči, da mu sveti večna luč!

Podlistek.

Tine in Barigeljc.

III.

(Tinetovo pismo.)

Predragi Barigeljc!

Kaj ne, da Ti je dolg čas po meni. No, meni tudi po Tebi. Zato pomočim svoje pero v črno tinto in Ti pišem čez hribe in doline. — Ko sem Te zapustil v svojej velikej žalosti tam na pliberškem kolodvoru, sem imel smolo — a kaj še, srečo sem imel. Zaletel sem se hitro v voz, pa po zmoti zakobecal v prvi razred. Meni se je sicer prav dopadlo v tem vozu, ali možicelj, ki je vstopil v voz in zahteval od mene „karto“, se je čmerno držal in nekaj čenčal v polomljeni nemščini, ktere pa nisem mogel razumeti. Jaz sem le trdil, da je za me tukaj dobro in ker nisem znal nemško, sem se peljal v prvem razredu do Celovca. To sem se „guncal“ na mehki klopi in v Celovcu možko zapustil voz in samo gledal, ali me vse vidi, ko stopam iz prvega razreda.

Celovec se je mnogo predrugačil od tistega časa, kar sem bil pred več leti v njem; pa ne samo ulice in hiše, ampak tudi ljudje. Slišal sem sicer že doma, da Celovčani veliko več slovensko govorijo, kakor prej, in o tem sem se prepričal sam. Obiskal sem več prodajalnic in povsod so me pozdravljali prijazno po naše. Tudi v dve gostilni sem stopil. Zahteval sem vse po slovensko in prav dobro so mi postregli. Zvedel sem tú,

da so se Celovčani premislili in menda sklenili, ne več poslušati tistih hujskačev, ki nimajo družega delati, kakor proti nam poštenim Slovincem hujskati, ampak lepo v miru z nami živeti. — Zadolvoljen, kakor še nikoli, sem zapustil glavno mesto in se odpeljal z vlakom do Vrbe. Od tam sem jo mahnil peš v prijazno našo Rožno dolino.

Ljubi Barigeljc! povem Ti in rečem, da sem bil prav hvaležen, da sem hodil peš. Samo to bi še želel, da bi bil šel z menoj tisti „visoki“ gospod poslanec z „dobrim“ slovenskim imenom, ki je letos na Dunaju prodajal take čenčarije, ko je govoril o naših šolah. Ko bi bil prej z menoj šel in to doživel, kar sem jaz, bi se ne bil tako osmešil.

Veš, ko sem hodil iz Rožeka proti Št. Jakobu, dohiteli so me otroci, ki so šli iz šole. Prvi, ki je bil vstric mene, zavpije nekaj; meni se je zdelo, da mi pravi „toker“. Da imajo nekteri Nemci navado nas s tem imenom „pozdravljati“, to vem že od prej, ali da bi se otroci v šoli tega učili, to se mi je zdelo vendar preveč, in zato fantka prijazno vprašam, kaj pravi. Deček se še enkrat odreže in kriči „kuten tok“. A-a, to bo pa že kaj družega, si mislim in vprašam dečka, kako se to pravi po naše. Ali tega mi ne vé povedati. Kako se mi je vendar smilil ta mladi škorček! Do sedaj sem še vedno slišal, da je Bog zato dal človeku dar jezika, da pové svoje misli in čutila. Vem sicer, da se tudi škorčki in papige dajo naučiti nekaj besed blebetati in da čenčajo, pa ne vedó kaj. Naši otroci so vendar — če so tudi od nas ubožnih Slovencev — malo več kakor ptički, ker imajo um in pamet in so ustvarjeni po božji po-

dobi. Zató pa bi mi Slovenci smeli prositi in tudi malo zahtevati, da bi se v šoli res poučevali pa ne „dresirali“. Sedanji naši nemški učitelji so za slovenske otroke to, kar je tisti, ki ptiče dresira za ptičke; eden družega ne zastopijo.

To bi Ti lahko dokazal, ljubi Barigeljc, z neko žalostno dogodbo iz poti, pa to Ti povem pozneje domá.

Predno končam svoje pisemce, še nekaj. Ko sem šel s „škorčki“ iz nemške šole po cesti, dohitelo nas je še nekaj dekliev tudi iz tiste imenitne šole. Meni so se zdele kakor papige. Tú nam pridejo nasproti otročički iz slovenske šole iz Št. Jakoba. Ti so se v šoli učili misliti in svoje misli tudi povedati in to so pokazali s svojim lepim, prijaznim, slovenskim pozdravom. Prav vesel sem bil teh otrok. Nemške papige ne tako; ampak začele so čivkati proti slovenskim deklicam:

V nemško me hodile bomo
Nemški naučile se,
Nemški bomo govorile,
Bomo nemške „frajlice“.

Ali brihtno slovensko dekle na to hitro odgovori:

Oj preslepljene sirotke,
Kak' se bridko motite!
Mesto nemške „frajle“, hoste
Praznoglave ubožice. —

H koncu Ti zapišem še to le pesmico, ki sem jo dobil v neki hiši prav pred Št. Jakobom.

Atej šalil se je s Tončkom:
„V šolo nemško bodeš šel.“
Kak' ustrašil se je Tonček,
Kak' pobit ves je strmel!
Sklene žalostno ročice,
Milo vanj oči upré:

Dopisi prijateljev.

(Kronski darovi za velikovško šolo.) Pri dekanijiški konferenci dne 9. t. m. v Grabstanju je bilo nabranih za velikovško šolo 23 kron, Jernej Hvala v Šmihelu pri Ljubnem na Štajerskem 1 krono, župnik Fr. Petek v Grebinju 20 kron, dekan Anton Hajšek v Slovenski Bistrici 10 kron. Namesto venca na grob pokojnega nepozabnega dobrotnika in zagovornika pravic koroških Slovencev pred g. Karola Kluna so darovali za velikovško šolo: župnik in deželni poslanec Gregor Einspieler 10 kron, komendant in župnik Matej Šervicelj 20 kron, prošt Janez Marinič 6 kron, župnik Vekoslav Ledvinko 4 krone, župnik Janez Boštjančič 4 krone, župnik Štefan Lasnik 2 kroni, župnik in duhovni svetovalec Jožef Petermann 4 krone, župnik Karol Kirchmajer 4 krone, župnik Fr. Mihal 2 kroni, župnik Vaclav Valeš 2 kroni, kanonik Franc Holec 2 kroni, kaplan Ivan Česky 2 kroni, kmet Jožef Bute p. d. Omoč v Št. Vidu v Podjuni 2 kroni, France Walter iz Črne 1 krono, župnik Anton Veliseig 60 beličev. Skupaj 119 kron 60 beličev. — Prisrčna hvala. Živeli nasledniki!

Iz Gozdanj. (Sijajen političen shod.) Dne 7. rožnika t. l. imeli smo pri nas prav imeniten dan, pravi narodni praznik. Vrli odbor katoliškega, političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem sklenil je tudi pri nas zapuščenih Gozdanjčanih napraviti političen shod, izbral zanj drugo nedeljo po binkoštih in povabil izvrstne govornike. Dolgo smo se že veselili istega dneva. Naš vrli neustrašljivi rodoljub, gostilničar p. d. Neuwirt, je krasno okinčal svojo hišo s cesarskimi in koroškimi zastavami in na vrtu, kjer se je imelo obhajati zborovanje, postavil je lep oder in nad odrom sta mično okinčana stebrička nosila veliko cesarsko podobo. Med tem, ko smo se mi veselili in vse storili, da bi dostojno in lepo sprejeli gg. govornike in goste ter težko pričakovali zaželjenega dneva, je pa naše kolovodje jeza in morda še strah popadla. Začeli so se namreč zbirati in posvetovati, kaj je storiti, da bi shod preprečili, češ, da to vendar ne gre, da bi se tam, kjer oni kraljujejo, kak shod vršil in da bi se zvedelo, da še tu pri nas kakšna slovenska duša prebiva. Ne vemo sicer vsega, kar so naši nasprotniki vse počenjali, tuhtali in kake naklepe so kovali, mi poročamo le to, kar je resnično. Hitro, ko je predsednik, deželni poslanec č. g. Einspieler otvoril zborovanje in pozdravil goste, so začeli oporekati nasprotniki; mej njimi se je najbolj repenčil naš ljubi Briče, češ, da bo polom, da to ni tako, kakor se govori in da to že vse vedó. Tako je šlo skoraj ves čas, ko so gospodje govorili. Gospod predsednik moral je izjaviti, da vso odgovornost za kak nemir odklanja in zavrača na razgrajalce in nasprotnike. Še le potem, ko je g. župan Glančnik, ki je bil zastopnik vlade, moral na zahtevo g. predsednika sam svoje ljudi krotiti in so govorniki izjavili, da vsak, ki ima nasprotno mnenje, tudi lahko nastopi, da poslušalci iz govorov razsodijo, kdo da ima prav, jelo je biti mirneje. Za gosp. predsednikom poprijel je za besedo slavnoznani ljudski govornik g. Kandut iz Podjunske doline. Govoril je o gospodarstvu, našteval uzroke slabega gospodarstva in prešel na šolo, kakoršno Slovenci potrebujemo. Razložil je potrebo prave šole tako prepričevalno, da so mu tudi nasprotniki pritrdjevali. Za gospodom Kandutom nastopi gospod dr. B., ki je nam že v Konatečah se prikupil in priljubil; govoril je o uzrokih sedanjih časov in konečno o ljubezni do domovine in do matrne besede rekoč, kdor zasra-

„Atej, ljubi zlati atej,
Prosim, samo tega ne!
S čimer koli me kaznuje,
Če sem kaj pregrešil se —
Kamor koli me zaprite,
Samo v nemško šolo ne.“
Stisne k srcu atej Tončka
O ne boj se, Tonček moj!
Toda glej, da ljubil vedno
Tak' boš mili narod svoj!“

Pokaži to pesmico tudi drugim in Tvoji otroci naj se jo naučijo, da jo bodo znali, ko Te zopet obiše
Tvoj zvesti Tine
„še več“.

Smešničar.

* „Vse to lahko s prisego potrdim,“ gospod sodnik, zatrjuje Šmul: Jaz sem posodil Baruhu lonca, pa mi ga je pobil; zanj tirjam odškodnino. — Baruh zamekeče: „Gospod sodnik, to vse ni res; vse je izmišljeno; prvič ker mi Šmul ni posodil nikdar nobenega lonca; drugič je bil lonca cel, ko sem mu ga vrnil. Vse te tri točke lahko s prisego potrdim.“

* Iz vojaške šole. Stotnik: „Ko bi bili vi na prednji straži, in sovražnik meri na vas, — kaj bote storili? Novinec: Prosim če bode dobro zadel, se bom prekucnil.“

* Pri vojaških topniških vajah nek častnik neprestano opazuje z daljnogledom, na kaj strelja sosedna baterija. Naposled praša topničarja onega oddelka: „Na kaj pa vendar streljate?“ „Na povelje, gospod lajtnant!“ se odreže prebrisani topničar.

muje materno besedo, zasramuje svoje starejše in prelomi četrto božjo zapoved; opominjal je, naj ostane vsak zvest materni besedi, naj se nje ne sramuje ali pri uradu, ali doma ali v mestu; naj vsak, ki mu je prilika dana, povzdigne svoj glas, ter se potegne za milodoneče glasove, ki ga jih je mati učila. Besede govornikove segale so zbranemu ljudstvu gotovo globoko v srce. Ko se je še našemu gozdanjskemu „krezosu“, ki se je drugače prav lepo obnašal, pojasnila neka šolska zadeva in ko se nihče več k besedi ni oglasil, zaključil je g. predsednik zborovanje in povabil vse navzoče, naj zakličejo našemu presvitemu cesarju, ki kakor pravi oče, vse národe z enako ljubeznijo ljubi in vsem najboljšo hoče, trikratni gromoviti „živijo“. Pevci so zapeli cesarsko pesem in so vsi ostali ter se odkrili in peli; le naš župan, ki je bil kot komisar in zastopnik c. k. vlade navzoč, je klobuk na glavi obdržal, in preden se je bila cesarska pesem končala, utekel, kar je navzoče, cesarju vedno udane in zveste Slovence globoko v srce vžalilo. Po skončanem shodu jelo je biti prav veselo in živahno, posebno ko so nam nasprotniki vsi eden za drugim pobežali, kakor splašeni zajci. Vnela se je prava ljudska veselica. Peto se je pri treh mizah. Ko so rodoljubni Jezerčani in Dvorjani nehali, začeli so Dholčani in Gozdanjčani in domači cerkveni pevci pod spretnim vodstvom g. Bernota. Shoda se je udeležilo gotovo blizu 400 ljudij. Vsa hvala gre v tem oziru vrlim Dholčanom, ko jih je čez 80 pričujočih bilo, in vnetim Jezerčanom, ki jih pri takih prilikah pride, kakor neka armada. Slava posebno župnikoma č. g. Katniku in Fricu. Na Gozdanje je prišlo s tem shodom novo življenje, prisijala nova luč, ki bo, če Bog dá, tudi še nadalje pri nas svetila. Marsikteri mlačenž je zdaj še le prav spoznal, da je prav, kar mi zahtevamo. Prepričali so se tudi nasprotniki, da je naša stvar pravična in da, če je v enem tudi šest vojskovodij, slednji nič ne opravijo, če nimajo armado za seboj. Morda se pa še spametujejo. Dal Bog!

Iz Skočidola. (Shod socijalistov.) Kdo bi si mislil, da še sem v Skočidol socijaliste dobimo. V nedeljo dne 14. t. m. so napravili beljaški socijalisti v neki tukajšnji gostilnici ljudski shod. Prišli so vodje beljaških in zgornjekoroških socijalistov — morda s svojim dobrim namenom — in so „pridigovali“, pa skoraj praznim mizam in klopem. Pravijo, da vseh skupaj razun otrok, katerih je precej bilo, jih je bilo 15—20. Med temi so bili nekteri tudi takšni, o katerih se je nekdo izrazil, da nobeden nima toliko cvenka v žepu, da bi za en „golaš“ dal. Ko bi gospodje iz Beljaka vedeli, da bodo na cedilu ostali, bi gotovo raji doma ostali. Značilno za naše socijaliste in njihovo gibanje pa je sledeče pismo, ki so ga naš gosp. župnik prejeli z dotičnim vabilom malo pred shodom in ki se iz slabe nemščine prevedeno tako-le glasi: „Vi ste povabljeni k shodu priti, da tudi Vi svoje mnenje izrazite nasproti zborovalcem. Če ne pridete, Vas smatramo za bojazljivca (Feigling), da Vi le tam znate govoriti, kjer ste z zidom obdani in Vam nihče oporekati ne sme in nobenih nasprotnikov ne pred Vam in ne pod Vami nimate. Mi upamo, da bote toliko odločnosti imeli in prišli, da tem hudim socijalistom kaj odgovarjate. Prirideljki.“ — Dostaviti tem besedam ne bo treba nič. Saj same dosti povedó. —

Iz Ziljske doline. (Kdor bere, naj misli.) Naš časnik „Mir“ je prinesel že veliko dobrih, pravicoljubnih in pravico-zahtevajočih člankov, kako potrebujemo Slovenci narodnjakov v probujo našega ljudstva. Da jih še ni toliko kriv, ni časnik naš, ampak naš čas, mi sami ter naša nestanovitnost in deloma tudi nezaupljivost v našo pravično stvar. Brez teh dveh napak nas je še vse premalo, zatoraj pa velikokrat tudi ni prave vztrajnosti v narodnej borbi. Brez edinosti in stanovitnosti pa ni uspeha. Kdor bere, naj misli! Kdo se boji needinega, nestanovitnega ljudstva? Kdo ga spoštuje? Najsijajnejši izgled te prepotrebne edinosti in vstrajnosti nam je slovanska Istra, iz ktere ste prinesli poročilo o zadnjih deželnozborskih volitvah. Malone neverjetna se zdi človeku tolika vztrajnost. Tem večje pohvale je vredna! Po vsej pravici se imenuje borba v Podgradu „dijamant narodne vztrajnosti“. Ako bi spolnovali vsi Slovenci svojo politično dolžnost le na pol v taki meri, bi nikjer ne poznali propada! Iz Istre se tudi o narodnem prepiru med Slovenci in Hrvati ne čuje in zato morejo tudi začeti — Davidov boj proti Goliatu. Taka dejanja navdušujejo celo ljudstvo in to tembolj, ker je Lahon še hujši nasprotnik, kakor Nemeč. Mi koroški Slovenci pa zapišimo že danes za prihodnje volitve na naše bandero za geslo besede: Istra je bistra, Koroška bodi moška!

Iz Št. Jakoba v Rožu. (Letina.) Kaj boljšega imam danes poročati o njivah, travnikih in sadunosnih vrtilih. Zimsko in v igredno sejanje stoji večinoma prav dobro, rži in pšenice so goste, obetajo lepo klasje, tudi ječmen in oves, posebno pa kuruza ali turšica raste bujno na viš. Detelje so kaj

goste, travniki pa so vsled jako hladnega vremena in hudih vetrov zelo zaostali. Nepopisljivo krasen pogled pa nam dajejo naši sadunosniki; človeku se ni bilo mogoče letos nagledati tako splošnega cvetú. Jabelka, hruške, češplje, slive, češnje, aprikoze, vse je bilo s cvetjem posuto; celo orehi so bili polni cvetja. Češnje, aprikoze in večinoma hruške so že mnogo sadú nastavile, pa tudi pri jabelkih se vidi, da bodo mnogo sadú naredila, če jih pozneje ne zadene kaka ujima. Samo zgodnja jabelka je slana malo poparila. Če sledi samo tretjini cvetú tudi sad, šibili se bodo vsi vrhi in veje se bodo priklanjale pod težkim bremenom. Dalej z veseljem navdaja človeka videti, kako naši Rožani čedalje več sadja sadijo; tudi letos so več sto sadnih dreves nasadili, ker so prepričani, da jim bodo sadunosni vrtili največje obresti donašali. Marsikteri ima tudi svojo lastno drevesno šolo in redi žlahtno, posebno zimsko sadje, in sadje za mošt in sušilo. Mošta se že sedaj vsako leto več sto hektolitrov pridela. Ž njim hočemo se braniti proti škodljivem žganju in pijančevanju tembolj, ker se bode ta škodljiva žgana pijača po predlogih sedanjega ministerstva zopet bolj podražila. Vpeljali smo po nasvetih dr. Kramarja pri vrenju mošta tudi vehe in smo z vspehom prav zadovoljni. Gledamo tudi na to, da mošt ne dobiva okusa po plesnobi in vsak izpraznjen sod se hitro, pazljivo in popolnoma izpere, posuši in zabije ter prej da ga zopet napolnimo, se z nova očisti in če je treba popravi. Če nam podari Božja previdnost tak obilni blagoslov pri sadju, kakor se kaže, nameravamo stopiti v zvezo z veletrgovci s sadjem v Trstu in na Dunaju, da nam prekupevc ne bode treba in njih dobiček nam samim ostane.

Iz Slovenjega Plajberga. (Naše rane.) Le malokaj se čuje iz naših gor, in marsikdo si zavolj tega misli, da tukaj mirno dremljemo, med tem ko se po drugih krajih probujate. Ali pa temu ni tako. Tudi tukaj so nekteri pripravljene našega kmeta vzbujati, pa ne primanjkuje tudi takih, ki bi najrajši imeli, da bi namestu jutri, že danes bili Nemci. Posebno to želi neki tuji gospod in ki se tukaj šopiri in misli, da bo vladal kar celo občino. Kako ravno tisti za revne delavce zna skrbeti, kažejo razni dogodki. Domačim se jemlje zaslužek in se daje ptujcem. Vprašam, ali je to liberalno? Res žalostna resnica je na Slovenskem, da se preveč radi tujcem udajamo. Ta žalostna resnica se kaže tudi pri nas. Dasiravno je dosti neodvisnih kmetov, da bi se lahko ubranili, je vendar tujec v občinskem odboru, in še celo šolski načelnik, tako da vse bolj po liberalizmu in nemčurstvu diši. Kmalu imamo nove občinske volitve, pri katerih si misli ta gospod še več moči pridobiti. Sedaj vas pa vprašam, dragi soobčani, ali mislite, da, ako s svojimi delavci tako dela, da bo z nami boljši? Mislim da ne! In glejte, ravno to je naša velika rana, da se mi sami premalo brigamo za volitve in za svoje pravice; združujmo se pri volitvah in organizujmo se bolj. Saj vemo, kaj nameravajo naši nasprotniki, nas, če bo le mogoče, pregnati od rodne zemlje, ali pa potujčiti. Glasno vam toraj zakličem, da se pri novih volitvah združimo in nam nasprotnim kimovcem, kakor tudi njihovim voditeljem pokažimo duri, saj ste se Plajberžani in Brodžani že skazali može, trdne ko skala; tako tudi sedaj pokažimo, da se znamo ubraniti kakega tujega upliva!

Iz Timenice. (Nove orglje.) V Timenicah je postavil mladi orgljarski stavbar Hopfenwieser iz Gradca nove orglje. Delo se mora imenovati v obče dobro in trdno. Posebno hvalevredno in praktično je pnevmatično registiranje; ni treba namreč registrov težavno potegovati, ampak potiplje se lahko tudi med igranjem na bele majhne gumbice, in takoj zapoje register; majhen pritisk na ploščico, ki se nahaja nad gumbo, potisne zopet register nazaj. Vsi registri imajo svoj značaj, vendar se je zdela „gomba“ pisatelju veliko premočna. Sploh so vsi registri za timeniško cerkev premočno intonirani, razun „mixture“. Jako velik in dober upliv napravi pri vsakem registru „oktav-koppel“. Sicer so pa orglje mojstersko delo, tudi cena ni pretirana, stanejo 1400 gld. Želeti bi le bilo, da bi donele po timeniški cerkvi tudi igre, ki so cerkvi in orgljam primerne!*

Iz Pokrc. (Zopet požar!) Na binkoštno nedeljo dogodila se je v naši fari zopet velika nesreča. Ni še minulo 14 dnij, kar je gorelo v Lancovasi, imenovani dan pa je strašen požar vničil v Vučinjivesi 10 poslopij. Goreti je začelo ravno ko so ljudje hodili od popoldanske službe božje. Prihitele so bližnje požarne brambe hitro na pomoč, pa ogenj se je tako naglo razširil, da je bilo težko kaj rešiti. Kako je ogenj nastal, se zanesljivo ne vé. Pravijo, da se je pri Stamecu sama vnela stelja

* Nerazumno, čemu so se orglje naročile pri tujcu. Saj imamo vendar več slovenskih orgljarskih mojstrov, vrlih rodoljubov, ki v ničemur ne zaostajajo za tujimi mojstri! Ne bi škodovalo, da bi se pri nas malo več oziralo na geslo „Svoji k svojim!“ Uredn.

in tako povzročila silni požar. Škoda je zelo velika. Zavarovani so vsi posestniki.

Iz Ljubljane. (Banka „Slavija“) je imela dne 12. vel. travna svoj občni zbor. Iz letnega poročila, posnemamo, da je dne 31. grudna 1895 banka „Slavija“ štela 256.823 članov, ki so imeli pri njej zavarovanega kapitala za 284.109.909 gld. 45 kr. Zavarovalne premije uplačalo se je 2.116.833 gold. 28 kr.; izplačala pa je svojim zavarovancem za škode in deleže vzajemno podedovanjskih društev 1.521.531 gold. 61 kr. Same obresti, ktere je banka prejela od plodonosne naložitve svojih fondov, znašale so 292.724 gld. 97 kr. in so se porabile za zopetno pomnožitev fondov, ki vklub ogromnim izplačilom lanskega leta iznašajo 6.815.229 gld. 98 kr. Pokojninski fond uradniški, ki je nastal večinoma iz prebitkov uprave, iznaša že 326.728 gld., pokojninski fond zastopniški pa ima 156.226 gld. 78 kr. imovine. Ako konečno omenimo še, da je banka „Slavija“ v 27. letih svojega obstanka plačala svojim članom 25.553.849 gold. 30 kr., priznal bode gotovo vsakdo, da so te številke, ki pričajo o uzornem vodstvu zavoda in pa priljubljenosti njegovi povsod, koderkoli posluje.

Iz Prage. Hrvatsko-slovenski klub „Slavije“ v Pragi se je dne 21. velikega travna kot podruštvo vseslovenskega akademičnega društva „Slavije“ ustanovil. Na občnem zboru dne 27. velikega travna sprejel je od odbora predložena pravila, ktera je i odbor „Slavije“ v redni seji dne 30. velikega travna potrdil. Ta klub ima naslednji odbor: cand. jur. Lav. Mazzura, predsednik; stud. jur. Dragotin Švajger, predsednikov namestnik; cand. jur. Ivan Milan Hribar, tajnik; stud. jur. Živko Bertić, blagajnik; stud. phil. Ivo Dobžauský, knjižničar; stud. phil. Andro Kaparović, namestnik ostalih upravnikov. — Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom: Hrvatsko-slovenski klub „Slavije“ v Pragi, Ovocná ul. 17.

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Četrta splošna avstrijski katoliški shod bode letos od 31. vel. srpana do 2. kimovca v Solnogradu. Bog daj srečo! — Nedavno je sklical poslanec dr. Šamanek shod volilcev na Sofijin otok v Pragi, da jim poroča o delovanju v državnem zboru. Kar je dr. Šamanek povedal o svojih tovariših, to pač ni Mladočehom na čast. Večina teh išče bolj svoje koristi, kakor koristi svojih volilcev. — Oni dan je bil v Zagrebu shod zaupnih mož stranke prava. Izključili so dr. Franka in protestovali zoper slavjenje ogerske tisočletnice, češ, Hrvatska hoče ostati samostojno kraljestvo. Tako je prav! — Dne 8. rožnika je bila v Budapešti izredna slavnost. Z vsem mogočnim bliščem se je praznovala obletnica kronanja svetlega cesarja za ogerskega kralja. — V proračunskem odseku avstrijske delegacije je v torek govoril minister unanjih stvari. Omenil je armensko in macedonsko vprašanje, ojstro govoril zoper srbsko vladu ter rekel, da velevlasti ne trpe nobenih zmešnjav na Balkanu. — Zveza Avstrije, Nemčije in Italije se je na tihem podaljšala zopet za šest let. — Židje in drugi liberaluhi se hudo repenčijo, da niso več gospodje na Dunaju. Da ima sedanja krščanska večina dobro voljo pomagati ljudstvu, je pokazala že s tem, da je izdatno znižala plače županom in mestnim svetovalcem, s čimur si prihrani mesto na leto 45.000 gld. Tudi nekaj! — Nižjeavstrijski deželni zbor bode imel od 1. do 3. malega srpana t. l. kratko zasedanje, da potrdi nekatere spremembe volilnega reda. — V delegacijah so odseki že rešili in potrdili proračune, kakeršne so predložili ministri. Minister Goluchowski je pri tej priliki pojasnil zunanji položaj. — Državni zbor se je zadnje dni posvetoval o povišanju davka na sladkor. S tem je pomagano samo bogatinom, revežem pa se le naloži novo breme. Žalostno je le, da se v državnem zboru za take predloge vedno najde večina.

Druge države. Vedno bolj se govori o takozvani „balkanski zvezi“, to je združiti se hočejo Rumunija, Bolgarija, Srbija, Črnogora in Grška. Bolgari, Srbi in tudi Črnogorci so si že debeli prijatelji, ki se zanašajo na ruskega strica. — V Moskvi je nemška naselbina priredila banket na čast zastopnikom nemških vladarjev pri carjevem kronanju. Predsednik je napil princu Henrik, bratu nemškega cesarja Viljema, in njegovim „spremljevalcem“. Zoper zadnje besedo je takoj protestoval bavarski princ Ludovik, češ, da mi nismo pruski spremljevalci ali podložniki, ampak zavezniki. Vidi se, da se prusovska predrznost in oholost ne širi samo pri nas, ampak tudi drugod. — Na Kreti še vedno ni miru in zelo slabo se godi kristijanom, ki želijo priti izpod turške vlade pod grško. — General Baratieri, ki je tako junaško bežal pred Menelikom, je stal zadnje dni pred vojnim sodiščem, ki ga je oprostilo vsake krivde. — Ruski

car pride koncem velikega srpana ali začetkom kimovca na Dunaj obiskat našega cesarja.

Gospodarske stvari.

Kako preženeš gosenice z drevja. Skuhaj pol funta črnega mila, pol funta sode in pol funta slabšega tobaka ali orehovega listja v šest litrov vode, in potem ko odstraniš od ognja, prideni še šest litrov vode. S pomočjo vrtno brizgalnice obrizgaj s to tekočino gosenična gnezda in vse gosenice bodo poginile.

Naša lekarna.

IV.

Najprej o črvivi praproti, kar sem še dolžen. Stari Nemci so se za to veliko in košato rastlino v gozdih zelo zanimali. Čudili so se, kako se more razširati, ko nima ne cvetja ne sadu, in so menili, da mora imeti čudovito skrivno seme ter pravili, da se more nevidnega storiti, vedno mladega ohraniti in postati močen za 20 mož, kdor dobi praproti nevidno seme. Na kres med ednajsto in dvanajsto zori, so pravili, potem pa pade tako močno na tla, da železni možnar predre. Od hudega duha ga je najlože dobiti, pa mu moraš dušo zapisati. — To je bila prazna vera, zavolj ktere so cigani in potepuhiljudstvo goljufali. Čese tudi tako ne časti, rabi se pa zdaj še črviva praproti. V apoteki iz korena delajo štupo in „ekstrakt“. Zoper trakuljo (bandwurm) se jemlje blizu dva grama štupe zjutraj na teš in zvečer. A jaz svarim pred praproto. Že večkrat se je zgodilo, da se je z njo kdo zastrupil, n. pr. letos je v Avgsburgu nek zdravnik deklic zapisal 8 gramov praprotnega ekstrakta, pa se je na tem zastrupila in umrla. Zato tudi vijolic nisem nasvetoval, ker morajo škodovati. Za steljo pa je dobra praproti, pravijo, da prežene mrčes iz hleva in stenice iz postelje. Pepel suhega listja se rabi v steklarnah. Kdor zna, more iz praproti tudi milo (čajfo) delati. — Zlahtni rožmarin je dobro zdravilo, posušen najboljši. Prija vsem znotranjem udom, sreč, jetram, ledvicam, želodcu. Rabi se zoper napihovanje, vodenico, omotico, smradljivo sapo. Rožmarinovo vino (v belo vino se namoči) je eno najboljših zdravil zoper črevesno in podkožno vodenico in beli tok.

Melisa dobro diši, rože ima belorudeče, ki se malega in velikega srpana kažejo. Melisin čaj pomiri živce, se torej pije za migreno (hude bolečine v glavi), za krče, kedar ti pride slabo, žene na vetre. V vino namoči melise tistim, ki je meče. Liste je dobro devati na zmučkane ude.

Orehovi lepeni ozdravijo škrofelne, otekle drgali, vnete oči, podagro in hude tvore, oteklino. Apotekar.

Novičar.

Na Koroškem. Zažigajte povsod kresove na čast sv. Cirila in Metoda! — V Celovcu se vršijo prihodnje tedne obravnave o upeljavi električne razsvetljave. — Na celovski gimnaziji bode konec šolskega leta že dne 4. malega srpana. — V Prevaljah bodo menda že meseca malega srpana opustili jeden plavž. Zató pa menda razširijo delo v rudnikih. — Poslanec Hock je zadnjič poročal v Weitensfeldu. Zelo krepko mu je odgovarjal g. dr. Frankl. — Neznani lopovi so dne 6. t. m. na cesti med Trušnjami in Velikovecem ob belem dnevu napadli pekovskega pomočnika Jur. Vrzina, mu vzeli ves denar (okrog 3 gld.) in ga zelo nevarno ranili na glavi, da bo težko okreval. O lopovih ni ne duha ne sluha. — Misijon so imeli na Ojstrici nad Spod. Dravbergom pod vodstvom č. oo. Doljaka in Vrhovca. — „Südmark“ bode rogovilila dne 5. malega srpana v Gorici ob Vrbskem jezeru. Judeževe groše nemškega šulvereina je dobila šola v Spodnjem Dravogradu, da se bodo s tem večjo silo ponemčevali slovenski otroci. Žalostno! — Mestna hranilnica v Celovcu bode začela delovati dne 1. malega srpana. — V Celovcu se je sam usmrtil posestnik Filafer s tem, da si je prerezal žile na rokah.

Na Kranjskem. Brzobjavno postajo so dobili v Mirni. — Novo gimnazijo začnejo zidati v Ljubljani menda prihodnje spomlad. Skrajni čas je že! — Šest hiš z vsemi gospodarskimi poslopi je pogorelo v Gornji vasi blizu Kočevja dne 2. t. m. Hudo nevihto z nalivi so imeli okrog Hrenovic. — Dne 9. t. m. je slovesno zaprisegel novi ljubljanski župan g. Ivan Hribar ter imel ob tej priliki daljši nagovor. — V Ljubljani je umrl dne 9. rožnika č. g. L. Gestrin, župnik v pokoju. — Katoliško-politično društvo je imelo dne 7. rožnika zelo dobro obiskan shod v Tomišlju. Govorili so gg. dr. Žitnik, dr. Krek in dr. Gregorič. — V Sodražici so ustanovili pevsko društvo „Glas“. — Sava je odnesla 10-letno deklico M. Zor iz Moš pri Smled-

niku. — Kranjska c. k. kmetijska družba je imela dne 11. rožnika svoj letni občni zbor. Več poročamo prihodnjič. — Potrjena je sedaj kmetijska zadruga v Dobropoljah na Dolenjskem, prva na Slovenskem. Bog daj srečo! — Slovensko katoliško delavsko društvo je dne 14. t. m. na Šmarni gori slovesno obhajalo drugo obletnico svojega obstanka s slovesno sv. mašo in društvenim shodom.

Na Štajerskem. Sv. misijon je bil v Razborju nad Sevnico. Vodili so ga č. o. gospodje misijonarji od Sv. Jožefa pri Celju. — Slovensko društvo skliče ljudske shode dne 21. rožnika v Račah pri Mariboru, dne 29. rožnika v Ribnici na Pohorju in dalje zaporedoma pri Mariji Snežni, v Rušah, Gornji Radgoni itd. — Toča je napravila zelo mnogo škode po raznih krajih, zlasti okrog Haloz. — Strela je ubila dne 4. rožnika, na Telovo kmetu Hribaršku iz Šmihela nad Mozirjem 34 ovc in eno kozo na paši v planini. Pastir je bil na svojo srečo nekoliko od črede oddaljen. — Štiri-desetletnico župnikovanja je obhajal č. g. G. Zabukeyšek v Žicah pri Konjicah.

Na Primorskem. Škofom tržaškimi imenovani so sedanji škof na Krku, milostljivi monsignor Andr. Šterk. Čestitamo! — Po mnogih krajih Istre kar mrgoli strupenih gadov. V Kastavščini n. pr. je bilo v teku 14 dni 8 ljudij pičenih od gadov. Jeden je zavolj tega umrl. — Po mnogih krajih Primorskega zlasti okrog Gradiške so silni nalivi napravili ogromno škodo. Voda je odnesla vse poljske pridelke, poškodovala poslopja itd. in beda med tako že revnim ljudstvom je velika.

Po drugih deželah. Glasom izdanega poročila je koncem leta 1895. iznašal avstrijski državni dolg 4191 milijonov; skupni viseči (državne note) pa 19.305 milijonov. Obresti od vsega dolga pa znašajo skoraj že četrtno državnih dohodkov. — V Barceloni se je dne 7. t. m. zgodilo strašansko hudodelstvo. Ko je pri procesiji duhovščina vstopila v cerkev Santa Marija, vrgel je neki anarhist ali prekucuh dinamitno bombo med ljudi. Šest oseb je bilo ubitih, 40 ranjenih. — Grozen vihar je dne 15. velikega travna divjal v Šermanu, v Severni Ameriki, ter pokončal vse, kar je dosegel na zahodnji polovici mesta. Prvo noč so našli 40 oseb ubitih in nad 100 ranjenih, števila vseh ponesrečencev pa se ne vé. Popolno razdejanje je 50 hiš, in znaša škoda blizu 150.000 dolarjev. — Ruski car je povodom svojega kronanja svojim podnikom v Evropi odpustil zaostalega zemljiškega davka 17 milijonov rubljev, za prihodnjih deset let pa polovico zemljiškega davka, kar znaša do 90 milijonov rubljev. Kaj takega bi tudi našim kmetom ne škodovalo!

Cerkveni novičar. Papež so v minulem letu razdelili med uboge 449.434 lir! Toliko žrtvujejo za reveže sv. Oče. Koliko pa dajejo za uboge brezverni bogataši. Tem se zdi bolj ugodno opravilo, jemati revnemu ljudstvu iz žepov zadnje groše! — Prostožidar Zola, eden prvih stebrov prostožidarstva, odpovedal se je nedavno slovesno v Rimu že tolikokrat prekleti družbi framazonov (prostožidarjev), kterej je služil 30 let. — Slavno vladajoči papež Leon XIII. ne slovijo le kot izborni glavar katoliške cerkve, temveč tudi kot pesnik. Po noči, kedar ne morejo spati, skladajo pesmi, ktere potem skrbno pilijo. Nedavno je prišel na svetlo zopet nov zvezek papeževih pesmi. — Na Tirolskem letos obhajajo stoletnico, odkar se je dežela izročila v varstvo Sreč Jezusovemu. Zato obhajajo povsod imenitne slavnosti. Posebno lepe slovesnosti so bile te dni v Bolcanu, kamor so prišli kardinal Haller, 2 škofa, poslanci in zelo veliko pobožnega ljudstva.

Nove knjige. „Šaljivi Slovenec. Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov. Nabral in izdal A. Brezovnik, učitelj.“ V tej drugi predelani in pomnoženi izdaji nam podaja pisatelj nebroj res dobrih kratkočasnic, ki bodo zbudile pri vseh bralcih mnogo smeha. Knjižico (308 str. v 8°), ktero je založila Kleinmayrova bukvarna v Ljubljani, toplo priporočamo. Stane 90 kr., po pošti 10 kr. več. — „Zgodbe sv. pisma za nižje razrede ljudskih šol.“ Spisala Knecht — Skuhala. Herderjeva tiskarna je izdala že četrta popravljeni natis, ki se zlasti zbog ličnih podobice priporoča, kakor poprejšnji! Cena 26 kr. — „Národna vzgoja“. Slovenskemu národu spisal Josip Ciperle. Ponatis iz „Učiteljskega Tovariša“. — „Knjižnica za mladino.“ 16. snopič prinaša basni, prilike in povesti Slomšekove za mladino. Celi letnik stane 2 gld. 40 kr. — „Slovenske knjižnice“ je izšel združeni 50. in 51. snopič. Obsega na 128 str. povest „Preko morja“. Hrvatski spisal E. Kumičić, poslovenil A. Z. Lovanski. Cena 36 kr.

Glasba. Citre se vedno bolj udomačujejo tudi na Slovenskem. Knjigarna L. Schwentner v Brežicah ob Savi si je stavila hvalevredno nalogo, da izdaje potrebne muzikalije, tako da je našim citrarjem mogoče se seznaniti z našimi milimi, posebno národnimi pesmami in jih igrati na citrah. Prej je že izdala „Venec slovenskih pesmij“, se-

daj pa je založila tudi poseben slovenski pouk, kako se naučiti citirati, v dveh zvezkih. Za vaje so izbrane večidel narodne pesmi. Našim citrarjem ta pouk toplo priporočamo; cena 1 gld. 50 kr. je v primeri z drugimi nemškimi muzikalijami prav nizka. —K.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Č. g. Alojzij Hutter je premeščen kot provizor v Vovbre in sooskrbnik sv. Štefana. — Čast. g. Fr. Šilha v bode oskrboval župnijo Knezovo, ki je razpisana do 17. mal. srpana. — Župnija Št. Rupert ob Celovcu je razpisana do 24. mal. srpana.

Z ozirom na poziv v „Miru“ št. 15. so za nagrobni spomenik pokojnega gospoda profesorja Josipa Lendovskega darovali:

Profesor A. Bezenšek v Plovidu 10 gld., župnik in poslanec Gregor Einspieler Podkloštru 10 gld., kaplan Vid Janžekovič v Čadramljah na Štajerskem 1 gld., župnik Fran Katnik na Dholic 3 gld., provizor Jožef Jereb na Dravi 1 gold., župnik Jak. Knaflič v Ločah 5 gold., župnik Val. Šumah v Šmihelu nad Pliberkom 3 gld., kooperator Martin Schmidt v Šmihelu nad Pliberkom 1 gld., dekan Janez Wieser v Velikovu 3 gld., župan in deželni poslanec Ivan Hribar v Ljubljani 5 gld., c. kr. vseučilišni profesor in akademik dr. Gregorij Krek v Gradcu 10 gld., dekan Ant. Hajšek v Slovenski Bistrici 5 gld., c. k. okr. sodnik v pok. Fr. Hrašovec v Gradcu 3 gld., nadučitelj v pok. Fr. Gailer na Dravi 1 gld., prošt Lovro Serajnik v Tinjah 7 gld., kaplan Volbenk Serajnik v Tinjah 3 gld., profesor Jos. Apih v Celovcu 2 gld., komendant in župnik Matej Servicec na Reberci 5 gld., zakristan Ant. Sturm na Sv. Višarjah v imenu višarijskega kapitelja 6 gld., župnik Martin Krejci na Vratih 5 gld. Skupaj 89 gld.

Listnica uredništva.

Dopisniku iz Hodiš in drugim. Vnovič opozarjamo, da dopisov brez podpisa nikakor ne sprejememo. Naj se gg. dopisniki vselej podpisajo, kar tem lažje storijo, ker ostane njih ime vsestransko tajno.

G. A. C-k v velikovski okolici. Motite se! Vašega dopisa nismo odložili zato, ker je iz „okorne kmetijske roke“, temveč, ker nam gré tesno za prostor, in ker bi Vaše „popotne črtice le malokoga zanimale. Z drugimi, kratkimi in zanimivimi dopisi nam vselej vstržete.

G. J. S. v P. Ruske čaše (kupice) v spomin na kranje cara prodaja v Celovcu trgovec z železino gospod Fran Sadnikar po 1 gld. za komad (po pošti franko 40 kr. več) in se naročila le tedaj izvršujejo, ako se denar naprej pošlje. Najbolje je, ako se jih več ob enem naroči, da se poštnina na več komadov razdeli.

Loterijske srečke od 13. rožnika.

Dunaj 90 5 71 49 59
Gradec 29 56 90 8 4

Tržne cene v Celovcu

dné 18. rožnika.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	—	6	25
rž	4	45	5	56
ječmen	—	—	—	—
oves	2	60	3	25
hejda	3	50	4	37
tursica (sirk)	3	55	4	43
pšeno (kaša)	7	20	9	—
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	—	—	—	—
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 50 kr. do 3 gld. — kr. kisló 1 gld. 50 kr. do 2 gld. 30 kr., slama po 1 gld. 60 kr. do 2 gld. 10 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 72 do 80 kr. kila, maslo in puter po 1 gld. do 1 gld. 10 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po — do — gld.

Priporočilo.

Zavarovanja vsake vrste sprejema „Unio catholica“. Pošteni in večji zastopniki za posamezne pokrajine se iščejo. Pojasnila daje radovoljno nje glavni zastop v Gradcu, Radetzkyjeve ulice št. 1.

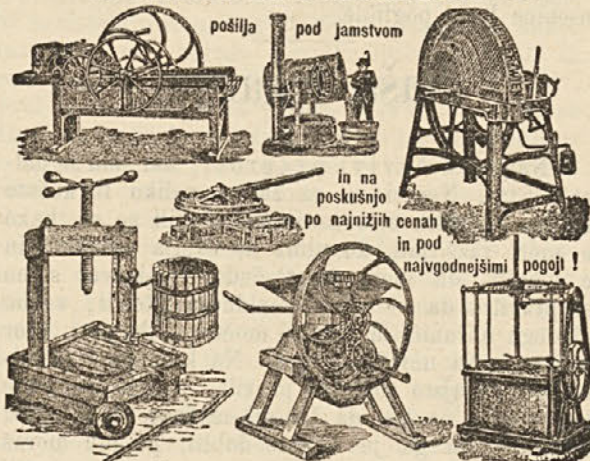
Ozira vreden zaslužek

posebne vrste in dolgotrajnosti ponudi se v vsakej fari razumljivim, krepostnim in spoštovanim osebam. Pismena vprašanja pod „9132“, Gradec, poste restante.

Novo sèzidano posestvo,

kakih 10 minut oddaljeno od Velikovca, ki ima okolu 100 birnov posestva in je posebno pripravno za mlekarstvo obrt, je zaradi družbinskih razmer na prodaj ali pa se dá v najem. Poleg posestva se nahaja lep vrt za sadje in zelenjavo, vse arondirano in v dobrem stanu. Natančneje o tem se izve pri g. Fr. Tratniku, gostilničarju pri „Elefantu“ v Celovcu, kolodvorske ulice hiš. št. 25.

VSÍ STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito železo, surovo ali prirejeno, za vsako vrsto stroja. Bogato ilustrovaní 192 strani obsežni cenik v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zastoj.

J. G. HELLER, DUNAJ
PRATERSTRASSE 49.
Preprodajalci se iščejo.

Senzacijonalna novica za gospodinje!

Na nov patentovani način se nam je posrečilo iz najboljšega slada izdelovati

sladno kavo v celih zrnih, ki ima (česar doslej ni še dosegel noben drugi izdelek) izvanredno redilno vrednost, katero ima sladna kava sama na sebi, in mil ter posebno prijeten duh. Zato je ne samo kot primes bobovi kavi, temveč tudi čista

zelo prijetna, zdrava pijača.

Prodajamo jo v posebnih zavojih z imenom

Tauberjeva Hana - sladna kava.

Zahtevajte jo povsod. Poskus se Vam bo zelo dobro obnesel.

Janeza Knotek-a nasledniki,
tovarna slada in sladne kave,
Olomuc.

KONJAK,

prežgan iz vina lastnega pridelka, priznan kot najboljši, čudovito učinkujoče in bolečine olajšujoče sredstvo proti protinu, trganju po udih in skrnini. Steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak, izvrstno zdravilo za želodčne bolezni in proti onemoglosti; steklenica 1 gld. 50 kr.

Razpošilja se po pošti. Kdor vzame štiri steklenice, pošljejo se mu franko.

Benedikt Hertl, vlastelin grajščine Golič pri Konjicah (Gonobiz) na Štajerskem.

Tovarna za kmetijske stroje.

Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

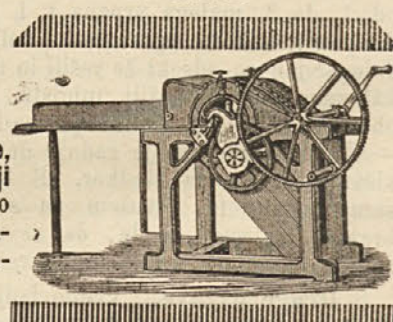
Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adlergasse šte. 19.

nasproti c. kr. kmetijske družbe,

kjer se dobijo najnovejše mlatilnice, slamoreznice, gepeljni in razni drugi za kmetijstvo potrebni stroji ter tudi taki vodovodi, ki sami vodo gonijo iz globoko ležečih studencev na zemljišča, katerim vode primanjkuje. (Glej podobno na levi strani.)

Cenike pošilja zastoj.

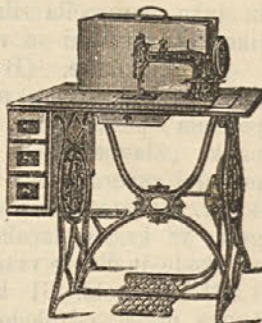

Važno

za čevljarje, sedlarje, jermenarje in šivilje: najboljše in najcenejše šivalne stroje vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi železne blagajnice, varne proti ognju in tatovom, prodaja podpisani in stroje tudi po ceni popravlja v svoji delavnici. Tovarniške cene.

Matija Planko

v Celovcu, Burggasse št. 12.

Na prodaj je Kvas-ova kajža v Tinjah,

ki obsega tri sobe, kubinjo in klet in pri kateri se nahaja tudi malo vrta z stranskim poslopjem za hlev. Več se izve pri posestniku Kvasu v Tinjah (Tainach) na Koroškem.

Kathreiner-
KAVIJEPOVA SLADNA KAVA
je kot
primes k bobovi kavi
edno zdrava
kavina pijača.

Dobi se povsod, pol kile za 25 kr.

Svarilo! Zaradi ničvrednih ponarejenih izdelkov je treba paziti na izvirne zavoje z imenom

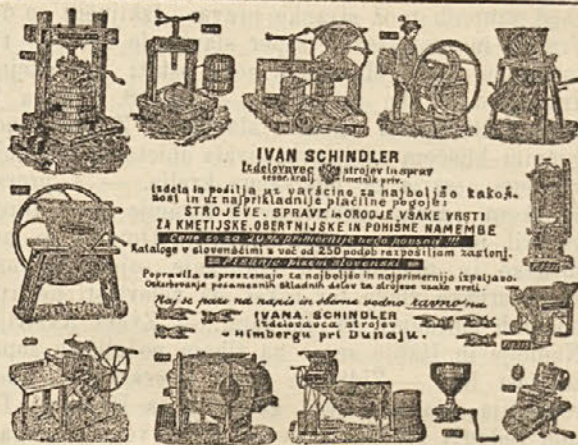
Kathreiner

Jajca za valjenje

pristnih brahma-kokošij komad po 15 kr., holandk, črnih, z velikimi belimi čopi, komad po 25 kr., houdans komad po 25 kr., pristnih štajerskih kokošij komad po 10 kr., srebrnih paduvank komad po 30 kr., langhans komad po 30 kr., puranov komad po 30 kr., srebrnih wyandottes komad po 30 kr., italijank komad po 30 kr., pritlikovk komad po 20 kr., košinsink komad po 25 kr., sedmograških golovratk komad po 20 kr., dorking komad po 25 kr., jokohank komad po 50 kr., endemskih orjaških gosij komad po 1 gld., pekinških rac komad po 20 kr., velikih štajerskih rac komad po 20 kr.

Razpošiljam jajca za valjenje živalij čistega plemena, ki so že bile večkrat odklopane in dajem jamstvo za čistost in pristnost plemen.

Maks Pauly, Köflach (Štajersko).

IVAN SCHINDLER

izdelavec vsake vrste strojev in naprav
izdelal in pošilja vs. vrščino za najboljšo kakovost.
Nosi in us. najprikladnejše plačilne pogoje.

STROJEVE, SPRAVE, ORODJE VSAKE VRSTE
IZ KMETIJSKE, OBRATNIŠKE IN POKIŠNE NAMENBE

Cenik v slovenskem in nemškem jeziku
Kataloge v slovenskem in vol od 250 nopolj resposiljam zastoj.

Popravila se preizkušajo za najboljšo in najprimernejšo izpoljavo.
Odstrobovanje posameznih sladnih delov in strojev vsake vrste.

Naj se posle na račun in oblika vadeno izpoljavo.
IVANA SCHINDLER
izdelavec strojev
Hamberga pri Dunaju.

Spoštovane gospodinje!

Kupujte

le pravo

ÖLZ-ovo KAVO.

Zakaj?

Zato, ker daje ta kavi prijetno vonjavo (dišavo) in lepo zlatorujavo barvo. — Dalje, ker je po preiskavah cesarskega sovetnika gosp. dr. Engling-a iz najboljše surovine skrbno prirejena. — Ker je prav zdatna. — Ker daje kavi prav prijeten ukus in je dobra hrana.

Da ne bode kdo ogoljufan, naj pazi

pri nakupovanju natanjko na ime Bratje Ölz.

Ölz-ova kava je dobiti v vseh prodajalnicah.